

ВІДГУК

офіційного опонента, завідувача кафедри внутрішньої медицини № 2 Полтавського державного медичного університету МОЗ України, доктора медичних наук, професора Катеренчука Івана Петровича про дисертаційну роботу Герасимчук Ульяни Сергіївни на тему: «Клініко-патогенетичне значення галаніну та адіпонутрину у хворих на гіпертонічну хворобу в поєднанні з ожирінням», яка подана до Разової спеціалізованої вченої ради при Харківському національному медичному університеті МОЗ України на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина», спеціалізація «Внутрішні хвороби»

Актуальність теми

Актуальність теми дисертаційної роботи Герасимчук Ульяни Сергіївни обумовлюється високими показниками захворюваності, ранньої інвалідизації та смертності від гіпертонічної хвороби, що зростають в світі з кожним роком. Близько третини людей планети хворіють на гіпертонічну хворобу, яка є провідним фактором ризику важких серцево-судинних ускладнень одночасно із іншими кардіоваскулярними чинниками та факторами навколишнього середовища.

Загальовідомо, що незалежним фактором ризику серцево-судинних захворювань є ожиріння. Ожиріння є проблемою охорони здоров'я в усьому світі з характерною для нього постійною стрімкою поширеністю, оскільки зумовлює збільшення ризику дисліпідемії, резистентності до інсуліну, гіпертензії та атеросклерозу.

Питання коморбідної патології в клініці внутрішніх хвороб завжди було злободенним. Не дивлячись на значний прогрес в розумінні патогенезу гіпертонічної хвороби, залишається доволі значна кількість питань стосовно етіології та механізмів розвитку даної серцево-судинної патології в окремо взятого пацієнта.

Патофізіологію гіпертонічної хвороби в осіб з ожирінням слід розглядати як комплексне явище. Серцево-судинна система схильна до структурних, функціональних і гемодинамічних змін, які можуть безпосередньо збільшувати ризик гіпертонічної хвороби, тому ожиріння та гіпертонічна хвороба вважаються факторами ризику серцево-судинних захворювань та їхнє комбіноване лікування має першорядне значення. Невирішеними залишаються питання ролі адипокінів, а саме галаніну та адіпонутрину у пацієнтів з поєднаною серцево-судинною патологією, а особливо у пацієнтів на гіпертонічну хворобу на тлі ожиріння.

Усе вищевикладене визначає актуальність й своєчасність поданої дисертаційної роботи Герасимчук Ульяни Сергіївни та визначає її важливе теоретичне та практичне значення.

Зв'язок теми дисертації з державними і галузевими науковими програмами

Дисертаційна робота виконана у відповідності з планом комплексної науково-дослідної роботи кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології імені академіка Л.Т. Малої Харківського національного медичного університету на тему: «Прогнозування перебігу удосконалення діагностики та лікування ішемічної хвороби серця та артеріальної гіпертензії у хворих з метаболічними порушеннями» (державний реєстраційний номер: 012U102025; термін виконання: 2020 – 2022 рр.). Дисертантка була співвиконавцем даної теми.

Наукова новизна представлених результатів дослідження

Дисертаційна робота відтворює нові аспекти та нові можливості встановлення взаємообтяжливого впливу гіпертонічної хвороби та ожиріння на підставі проведеного комплексного клініко-лабораторного та інструментального дослідження.

Дисертанткою розширені наукові дані стосовно клініко-патогенетичного

значення галаніну та адіпонутріну у взаємозв'язку з порушеннями вуглеводного та ліпідного обмінів, структурно-функціональними змінами міокарда у пацієнтів з гіпертонічною хворобою на тлі ожиріння.

Авторкою проаналізовано та оцінено прогностичну значущість сироваткових рівнів вивчаємих адипокінів у прогресуванні гіпертонічної хвороби та ожиріння.

Встановлені взаємозв'язки між досліджуваними адипокінами та показниками вуглеводного, ліпідного обмінів, кардіогемодинаміки, що в свою чергу надає можливість розгляду даних адипокінів у якості ланки патогенезу пов'язуючи системне запалення, гіпертензію, дисліпідемію, та ремоделювання міокарда у пацієнтів з гіпертонічною хворобою на тлі ожиріння.

Продемонстровано переваги антигіпертензивної комбінації валсартану та гідрохлортіазиду порівняно з використанням еналаприлу та гідрохлортіазиду внаслідок більш вираженого ефекту на адипокіновий обмін, а саме сироваткові рівні галаніну та адіпонутріну в терапії хворих на гіпертонічну хворобу з ожирінням.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів

Дисертаційна робота має високу практичну значущість, яка полягає в тому, що на підставі вивчення сироваткових рівнів галаніну та адіпонутріну у пацієнтів на гіпертонічну хворобу в поєднанні з ожирінням дозволяє оптимізувати діагностику коморбідної патології та, в свою чергу, надає змогу лікарям у своїй практичній роботі підвищити якість прогнозу.

Цінність для закладів практичної охорони здоров'я полягає у тому, що отримані результати обґрунтовують потребу контролю показників адипокінового обміну, зокрема адіпонутріну та галаніну, вуглеводного та ліпідного обмінів й з врахуванням маси тіла пацієнтів, оскільки встановлено, що за умов ожиріння перебіг гіпертонічної хвороби асоціюється з більш тривалим і важким перебігом.

Також результати дослідження обумовлюють, з метою підвищення

ефективності лікування, враховуючи позитивний вплив на гуморальні та метаболічні показники, у хворих на гіпертонічну хворобу в асоціації з ожирінням надавати перевагу призначенню комбінації валсартану та гідрохлортіазиду у якості антигіпертензивної терапії.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і практичних рекомендацій, сформульованих у дисертації та їх вірогідність

Дослідження виконано на достатній кількості клінічних одиниць спостереження – проведено комплексне обстеження 107 хворих на гіпертонічну хворобу, з них 67 осіб мали супутнє ожиріння, групу контролю склали 20 практично здорових осіб.

Дисертанткою проведено цілком достатній обсяг досліджень, аналіз результатів та його узагальнення. Виділені групи обстежених пацієнтів є співставимими.

Авторкою в ході дослідження використані сучасні високоінформативні методи діагностики.

Статистична обробка отриманих даних здійснювалась за допомогою пакету програми Statistica 10.0.

Верифікація діагнозів проводилась відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 24.05.2012 р. № 384 Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Артеріальна гіпертензія», клінічної настанови «Артеріальна гіпертензія» від 2017 р. та рекомендацій Європейського товариства кардіологів /Європейського товариства гіпертензії (ESC / ESH) 2018 р. Дисертаційна робота виконана з дотриманням вимог до діючих етичних вимог.

На підставі проведених досліджень авторкою сформульовано 6 висновків і 3 практичні рекомендації. Усі вони ґрунтуються на матеріалах власних досліджень дисертантки, є достатньо обґрунтованими.

Таким чином, Герасимчук Ульяною Сергіївною використані високоінформативні, сучасні методи дослідження та статистичної обробки

матеріалу, адекватні поставленим у науковій праці завданням. Сформульовані висновки побудовані на достатній кількості клінічних спостережень, є суттєвими й чітко сформульованими.

Обсяг, структура роботи, оцінка змісту дисертації та її завершеність

Дисертаційна робота написана українською мовою за класичною структурою та побудована відповідно до сучасних вимог, затверджених Наказом № 40 Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року.

Наукова робота викладена на 165 сторінках друкованого тексту, сприймається вільно та легко; складається з анотації, вступу, огляду літератури, розділу матеріалів та методів досліджень, розділу власних досліджень, котрий складається з окремих п'яти підрозділів, розділу аналізу та узагальнення отриманих результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних літературних джерел, що налічує 165 бібліографічних описів й додатку. Робота проілюстрована 26 рисунками та 30 таблицями, що доречно та вдало доповнюють викладений матеріал, полегшуючи його сприйняття.

Анотація дисертаційного дослідження викладена українською та англійською мовами, в стислій формі відображає основні наукові положення та результати дисертаційної роботи, що демонструє цінність наукового дослідження.

У вступі авторка аргументовано висвітлює актуальність обраної теми, необхідність проведення даного дослідження, його зв'язок з науковими програмами та планами. Вказані мета та завдання дослідження, об'єкт, предмет й методи дослідження, наукова новизна, практичне значення отриманих даних, зазначено особистий внесок здобувачки, апробація результатів дослідження.

Огляд літератури, котрий містить чотири підрозділи, має чіткий лаконічний підхід та представляє наукову обґрунтованість дослідження обраних адипокінів в генезі гіпертонічної хвороби в поєднанні з ожирінням.

Розділ «Матеріали та методи дослідження» надає детальну клінічну характеристику хворих, протокол їх клініко-інструментального обстеження, що відповідає українським та європейським рекомендаціям.

В третьому розділі результатів власних досліджень міститься п'ять підрозділів, в котрих подано результати власних досліджень. Даний розділ написаний змістовно та вдало, однак слід відзначити наявність окремих стилістичних та технічних огріхів.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» авторка узагальнює результати власних спостережень та співвідносить їх з літературними даними, аргументує зроблені висновки.

Висновки та практичні рекомендації цілком відображають мету дослідження та відповідають поставленим завданням. Результати дослідження викладено послідовно, відповідно до порядку виконання поставлених завдань, мають переконливе теоретичне та практичне значення. Науково-практична цінність роботи не викликає сумнівів.

Список використаних літературних джерел відповідає сучасним вимогам.

Дискусійні положення та зауваження

Принципових та суттєвих зауважень до роботи не виникає. Є окремі зауваження щодо оформлення результатів дослідження, зустрічаються поодинокі орфографічні та стилістичні помилки. Утім ці недоліки не впливають на загальне позитивне враження від викладеного дисертаційного матеріалу.

У порядку дискусії хотілось би отримати відповіді авторки дослідження на наступні питання:

1. Чи може, на Вашу думку, відсутність нормалізації сироваткових рівнів галаніну та адіпонутріну свідчити про низьку ефективність, або взагалі неефективність антигіпертензивної терапії у пацієнтів з коморбідним ожирінням за умови досягнення цільових рівнів артеріального тиску?

2. Чи рекомендували би Ви дослідження галаніну та адіпонутріну й надалі у Ваших пацієнтів?

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях

За матеріалами дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії авторкою опубліковано 13 наукових праць, серед яких 5 статей: 3 - у наукових фахових виданнях України (1 з них – у моноавторстві) та 2, котрі індексується наукометричними базами «Scopus» та «Web of Science» та 8 тез у матеріалах наукових форумів різних рівнів. Опубліковані праці відображають зміст проведеного дослідження, повноту викладення наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дотримання принципів академічної доброчесності

За результатами проведення експертизи дисертації Герасимчук Ульяни Сергіївни на наявність ознак плагіату та порушень норм і принципів академічної доброчесності з використанням автоматизованого сервісу пошуку плагіату «Unichesk» засвідчено відсутність фактів академічного плагіату та текст представлених матеріалів даної дисертаційної роботи визнано оригінальним.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці

При опрацюванні матеріалів наукової праці можна зробити висновок про вагоме практичне значення отриманих результатів дисертаційної роботи, які сьогодні впроваджені в практичну діяльність закладів України (кардіологічне відділення КНП «Івано-Франківський обласний клінічний кардіологічний центр» Івано-Франківської обласної ради, кардіологічне відділення КНП ЛОР «Львівська обласна клінічна лікарня»), а також можуть використовуватися на практичних заняттях кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології імені академіка Л.Т. Малої Харківського національного медичного університету МОЗ України.

Відповідність дисертаційної роботи спеціальності та профілю спецради

Дисертація Герасимчук Ульяни Сергіївни на тему «Клініко-патогенетичне значення галаніну та адіпонутріну у хворих на гіпертонічну хворобу в поєднанні з ожирінням» відповідає паспорту спеціальності 222 «Медицина» (спеціалізація «Внутрішні хвороби»). Дисертаційна робота цілком відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

ВИСНОВОК

відповідності дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота Герасимчук Ульяни Сергіївни на тему: *«Клініко-патогенетичне значення галаніну та адіпонутріну у хворих на гіпертонічну хворобу в поєднанні з ожирінням»*, що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії є закінченою, самостійною кваліфікаційною науково-дослідною працею, в котрій на підставі проведених дисертанткою досліджень встановлені нові наукові факти, які мають пріоритетне наукове та практичне значення в медицині, а саме для вдосконалення діагностики, лікування та прогнозування перебігу гіпертонічної хвороби на тлі ожиріння.

Дисертація за актуальністю обраної теми, ступенем обґрунтованості наукових положень, рекомендацій, їх достовірності, новизною, практичним значенням, високим методичним рівнем виконання відповідає всім необхідним вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року та Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її авторка **Герасимчук**

Ульяна Сергіївна заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (спеціалізація Внутрішні хвороби).

Офіційний опонент:

завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2

Полтавського державного

медичного університету МОЗ України

доктор медичних наук, професор

Іван КАТЕРЕНЧУК

Підпис професора Катеренчука Івана Петровича

З А С В І Д Ч У Ю

Вчений секретар Полтавського державного

медичного університету МОЗ України

кандидат біологічних наук, доцент

Валентина ФІЛАНОВА

21.08.2023р

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 11:05:21 21.08.2023

Назва файлу з підписом: Відгук Катеренчука І.П..pdf
Розмір файлу з підписом: 1.9 МБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Відгук Катеренчука І.П..pdf
Розмір файлу без підпису: 1.9 МБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: КАТЕРЕНЧУК ІВАН ПЕТРОВИЧ
П.І.Б.: КАТЕРЕНЧУК ІВАН ПЕТРОВИЧ
Країна: Україна
РНОКПП: 1775208059
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 11:05:21 21.08.2023
Сертифікат виданий: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»
Серійний номер: 248197DDFAB977E504000000624BE700CFD2F403
Алгоритм підпису: ДСТУ-4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис PDF-файла (PAdES)
Формат підпису: З позначкою часу від ЕП (PAdES-B-T)
Сертифікат: Кваліфікований